

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 29 mars 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillämpning i vissa fall av allmänna familjepensionsreglementet å befattningshavare, som avgått med förtidspension före reglementets ikraftträdande.

I en till riksdagen avlåten, den 12 mars 1938 dagtecknad proposition nr 255, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad av föredragande departementschefen förordats meddela beslut om allmänna familjepensionsreglementets tillämpning å befattningshavare, som avgått med förtidspension före reglementets ikraftträdande.

Allmänna familjepensionsreglementet den 16 oktober 1936 (nr 542) har jämlikt kungörelse den 18 juni 1937 (nr 582) trätt i kraft för försvarsväsendet den 1 juli 1937. Härvid stadgades, bland annat, att reglementet icke skulle bliva gällande för den som före ikraftträdandet avgått från sin beställning eller befattning. Från sistnämnda huvudregel stadgades undantag för visst särskilt fall, varom dock nu ej är fråga.

Genom kungörelse den 18 juni 1937 (nr 583) har Kungl. Maj:t vidare, i överensstämmelse med riksdagens beslut, meddelat bestämmelser angående familjepension i vissa fall, då allmänna familjepensionsreglementet ej är tillämpligt inom försvarsväsendet, m. m. Enligt dessa bestämmelser skola be- träffande sådan delägare i arméns respektive marinens familjepensionskassa, å vilken allmänna familjepensionsreglementet icke blivit tillämpligt, med avseende å såväl rättigheter som skyldigheter de före den 1 juli 1937 gällande bestämmelserna i tillämpliga delar alltjämt gälla, dock med vissa avvikelser, innebärande, bland annat, att pensionsberättigade efterlevande efter sådan delägare skulle få åtnjuta visst tillägg till de pensionsförmåner, som tillkomma dem enligt de före den 1 juli 1937 gällande föreskrifterna. Även inberäknat omförmälda tillägg uppgå emellertid sistnämnda pensionsförmåner i regel till väsentligt lägre belopp än pensioner jämlikt allmänna familjepensionsreglementets bestämmelser.

I nu förevarande proposition meddelas, att översten i första arméfördetningens reserv Gösta Bratt hos Kungl. Maj:t framhållit, att han för emottagande av honom erbjuden arvodesbefattning såsom befälhavare för Övre Norrlands militärområde begärt och genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 april 1937 erhållit avsked med förtidspension från överstebeställningen på stat

från och med den 1 juli 1937, alltså samma dag allmänna familjepensionsreglementet trätt i kraft för försvarsväsendet, samt att på grund härav detta reglemente med dess förmånligare pensionsbestämmelser icke blivit gällande å honom. Bratt har anfört, att han, om han ägt kännedom om de konsekvenser i familjepensionshänseende, som förtidsavgången från och med den 1 juli 1937 från beställningen å stat komme att medföra, icke kunnat ställa sig till förfogande för den erbjudna arvodesbefattningen. Under åberopande av vad sålunda anförts har Bratt anhållit, att han i familjepensionshänseende måtte bli likställd med den 1 juli 1937 på stat kvarstående personal.

Statskontoret har funnit omständigheterna i samband med Bratts avsked varit sådana, att alldeles särskilda skäl torde få anses tala för att Bratts föreliggande framställning vunnne bifall.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Med hänsyn till i ärendet åberopade omständigheter synes det även mig obilligt, att Bratt skulle på grund av förtidsavgången bli undantagen från allmänna familjepensionsreglementets tillämpning. Jag finner mig därför böra förorda, att Bratt, på sätt den av honom gjorda framställningen avser, i familjepensionshänseende likställas med den 1 juli 1937 på stat kvarstående personal. För dylikt medgivande synes riksdagens medverkan erforderlig. Då samma förhållanden, som i detta ärende äro avgörande, kunna tänkas föreligga i ytterligare ett eller annat fall, torde emellertid framställningen till riksdagen lämpligen böra avse utverkande av bemyndigande för Kungl. Maj:t att i fall, som här åsyftas, meddela beslut om allmänna familjepensionsreglementets tillämpning.»

Utskottet.

Med hänsyn till vad i propositionen anförts finner utskottet sig böra tillstyrka, att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att i enlighet med vad departementschefen förordat meddela beslut om allmänna familjepensionsreglementets tillämpning å befattningshavare, som avgått med förtidspension före reglementets ikraftträdande. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 29 mars 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Ehrnberg, Berling, Holmström*, Friggeråker*, Sandén, Nilsson i Mölndal*, Sundvik och Ohlin;*

från andra kammaren: herrar *Holmgren, Andersson i Falkenberg*, K. A. Westman*, Gustavson i Västerås, Osberg, Andersson i Munkaljungby*, Andersson i Lindome* och Sundström i Vikmanshyttan.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.